

veteranen ombudsman

Retouradres: Postbus 93122, 2509 AC Den Haag

De minister van Defensie
Mevrouw drs. A.T.B. Bijleveld-Schouten
Postbus 20701
2500 ES DEN HAAG

Geachte mevrouw Bijleveld,

In de afgelopen jaren ontving de Veteranenombudsman regelmatig klachten over de noodopvang van veteranen. Deze signalen komen van zowel veteranen als van relaties en vrijwilligers rondom een veteraan. Naar aanleiding hiervan starten wij een onderzoek uit eigen beweging. Hieronder licht ik dit verder toe.

Kader

De Veteranenombudsman gelooft dat het perspectief van veteranen geborgd moet worden in alles wat de overheid doet. De Veteranenwet geeft een nadere invulling aan de erkenning en waardering van veteranen, én de bijzondere zorgplicht van de overheid voor veteranen. Veteranen kunnen door uitzending al dan niet blijvend letsel (lichamelijke en/of psychische klachten) hebben opgelopen. Als gevolg daarvan kunnen zij in een situatie komen waardoor zij niet in hun eigen woning kunnen blijven en dringend andere woonruimte nodig hebben. Indien zij die woonruimte niet zelf of in hun netwerk kunnen vinden, moeten zij hiervoor een beroep kunnen doen op Defensie en/of het Nederlands Veteraneninstituut. Dit past bij de bijzondere zorgplicht die de overheid voor veteranen heeft.

Klachten bij de Veteranenombudsman

De Veteranenombudsman ontvangt met enige regelmaat klachten over dit onderwerp. Deze gaan onder meer over onduidelijkheid over de mogelijkheid van opvang, bureaucratie in de procedure (waaronder verwijzen naar andere instanties en particuliere initiatieven) en de bereikbaarheid van het Veteranenloket buiten kantooruren. Verder gaan deze ook over het ontbreken van langdurige opvang (meer specifiek: het beschikbaar stellen van woonruimte) en het ontbreken van deskundigheid op opvanglocaties.

Citaten uit ontvangen klachten en signalen:

"Enige tijd geleden hadden we ook een veteraan binnen als tijdelijke bewoner, zijn lot heb ik mij behoorlijk aangetrokken en ben gaan zoeken naar opvangcentra voor veteranen. Helaas zijn er weinig voorzieningen waar veteranen begeleid opgevangen worden, wel kwam ik vele veteranen cafés en inloophuizen tegen wat op zich erg goed en fijn is uiteraard. Ik ben mij bewust dat een veteraan een andere achtergrond heeft en daardoor ook andere hulp nodig heeft."

Pagina 1

Datum

21 juni 2021

Onderwerp

Opening onderzoek

Nationale ombudsman

Bezuidenhoutseweg 151
2594 AG Den Haag

Postbus 93122
2509 AC Den Haag

T 070 356 35 63
post@nationaleombudsman.nl
www.nationaleombudsman.nl/veteranen

"Ik zet mij al jaren in voor het lot van veteranen. Echter: telkens weer wordt mijn organisatie geconfronteerd met falende zorgverlening, bureaucratie, de misplaatste macht van zorgverzekeraars en een gebrek aan kennis. Vorig jaar heeft mijn goede vriend na 15 jaar ellende zichzelf van het leven beroofd door dit alles."

"PTSS is ondanks de aandacht die het de laatste jaren heeft gekregen, nog steeds een taboe. Vooral voor veteranen. Een "burger" die PTSS krijgt is een slachtoffer en daardoor verdient deze zorg aandacht en medeleven. Een veteraan met PTSS is een gevaar. Juist door het ontbreken van deze noodopvang is het wachten op de escalatie voordat er ingegrepen kan en mag worden."

Voorgesprekken met stakeholders

Om een beeld te krijgen hoe de noodopvang voor veteranen is geregeld, hebben wij gesprekken gevoerd met een aantal stakeholders. Wij hebben gesproken met vertegenwoordigers van het Nederlands Veteraneninstituut, de BNMO, het Leger des Heils, de Thuisbasis veteranen van Zorggroep Perspectief, het Veteranenplatform, bedrijfsmaatschappelijk werk Defensie, het voormalige Veteranen Inloop Arnhem, het Geüniformeerden Ontmoetingscentrum Parkstad en het Veteranen ontmoetingscentrum Ouwestomp.

Onderzoek uit eigen beweging

De tot nu toe verkregen informatie en zienswijzen leiden tot een voorlopige conclusie dat niet elke veteraan die een beroep wil doen op de noodopvang, contact krijgt met het Veteranenloket. Ook is duidelijk geworden dat niet elke veteraan op de hoogte is van de verschillende mogelijkheden op dit vlak. Verder wordt het als een gemis ervaren dat de noodopvang op dit moment beperkt is tot tien dagen, terwijl er juist behoefte bestaat aan meer langdurige opvang.

Doel van het onderzoek is om duidelijkheid te scheppen over hoe de bijzondere zorgplicht voor veteranen en/of zijn/haar relatie zich verhoudt tot de noodopvang. Is hun perspectief met betrekking tot de noodopvang geborgd in het handelen van het Nederlands Veteraneninstituut en het Ministerie van Defensie?

Verzoek om informatie

Om meer zicht te krijgen op wijze van uitvoering van de noodopvang, ontvangen wij graag binnen vier weken een reactie op de volgende vragen:

1. Op welke wijze behandelt het Veteranenloket een aanvraag van een veteraan voor noodopvang?
2. Wanneer komt een veteraan voor welke soort opvang in aanmerking?
3. Komt elke veteraan voor noodopvang in aanmerking?
4. Welke stappen moet een veteraan zetten om een beroep te kunnen doen op noodopvang en hoe verloopt deze procedure?
5. Waar ligt de grens tussen kortdurende opvang en langdurige opvang?
6. Welke organisaties spelen naast het Ministerie van Defensie een rol bij de noodopvang?

veteranen ombudsman

Hoe verder?

Uw reactie gaan wij samen met de opbrengst van de eerder gevoerde gesprekken verwerken in een discussiestuk. Op 28 oktober 2021 organiseer ik een ronde tafelbijeenkomst met de belangrijkste stakeholders om gezamenlijk vast te stellen welke knelpunten er zijn en om oplossingsrichtingen te verkennen. Voor deze ronde tafelbijeenkomst ontvangt u binnenkort nog een aparte uitnodiging.

Een kopie van deze brief sturen wij aan de centrale klachtencoördinator op uw ministerie en aan het Nederlands Veteraneninstituut. Daarnaast sturen wij ter kennisgeving een kopie aan de Vaste Commissie voor Defensie.

Met vriendelijke groet,
de Nationale ombudsman,
tevens Veteranenombudsman

Reinier van Zutphen